

Міністерство освіти і науки України
Львівський національний університет природокористування
Факультет управління, економіки та права
Кафедра права

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«ПРАВОЗНАВСТВО»

Рівень вищої освіти – Перший (бакалаврський) рівень.

Ступінь вищої освіти – бакалавр.

Галузь знань – 02 Культура і мистецтво.

Спеціальність – 022 Дизайн.

Освітньо-професійна програма – «Дизайн середовища».

Кількість кредитів – 3 – 90 год.

Форма навчання – денна, заочна (скороочена програма)

Компонент освітньої програми – обов’язкова, фахова.

Дні занять – відповідно до розкладу.

Консультації – відповідно до графіка навчального процесу.

Мова викладання – українська.

АНОТАЦІЯ

Дисципліна «Правознавство» надає можливість для здобувача отримати цікавий досвід у застосуванні норм законодавства України при вирішенні спірних питань, що пов'язані, в першу чергу, з порушенням прав і свобод людини. Дисципліна спрямована на формування у здобувачів: навиків критично-юридичного способу мислення, коректного пошуку, підбору та практичного застосування чинних нормативно-правових актів, критичного аналізу й осмислення змісту нормативно-правових і правозастосувальних актів.

Вивчення курсу є необхідною запорукою виховання покоління громадян, здатних боротися за свої права цивілізованими правовими методами. Адже знання і розуміння основ держави і права, конституційного, адміністративного, цивільного, трудового, сімейного, кримінального та інших галузей права, зasad юридичної діяльності – необхідна умова життєдіяльності кожної людини та громадянина в Україні.

Навчальна дисципліна «Правознавство» є обов'язковою навчальною дисципліною, що належить до циклу спеціальної (фахової) підготовки за освітньою програмою «Дизайн середовища» спеціальності 022 «Дизайн» галузі знань 02 «Культура і мистецтво», яка викладається в 8 семестрі в обсязі 3 кредити (за Європейською Кредитно-Трансферною Системою ECTS). Підсумковий контроль – залік у 8 семестрі.

МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Мета – придбання студентами високого рівня знань та навичок з основ організації і функціонування держави та права, основних засад галузей права для застосування при складанні заліку, вивчені інших дисциплін в наступних семестрах, при підготовці дипломної роботи, а також при здійсненні випускниками практичної діяльності та виконанні завдань фахівця при необхідності вирішення правових питань з позиції діючого законодавства.

Завдання – навчити студентів характеризувати систему права та законодавства України та сформувати у студентів здатність аналізувати особливості організації державної влади в Україні, навчити студентів орієнтуватися в системі джерел права України, вміння визначити нормативно-правовий акт, нормами якого регулюватимуться правовідносини в конкретній (запропонованій) ситуації.

ОРГАНІЗАЦІЯ НАВЧАННЯ

Основними видами навчальних аудиторних занять, під час яких здобувачі вищої освіти отримують необхідні знання, є лекції та практичні заняття. В межах робочого часу викладач може проводити консультації для здобувачів вищої освіти.

При викладанні лекційного матеріалу передбачено поєднання таких форм і методів навчання, як лекції у формі бесіди, розповіді, пояснення, диспуту та лекції у формі ілюстрування і демонстрування за допомогою мультимедійних пристройів.

Лекція у формі бесіди, розповіді, пояснення, диспуту дозволяє привернути увагу здобувачів вищої освіти до найбільш важливих питань теми лекції, винести на обговорення дискусійні питання та визначити у процесі діалогу особливості сприйняття навчального матеріалу здобувачами вищої освіти.

Лекція у формі ілюстрування і демонстрування за допомогою мультимедійних пристройів – це візуальна форма подачі лекційного матеріалу з розгорнутим або коротким коментуванням візуальних матеріалів, що переглядаються за допомогою мультимедійних технічних засобів. Ці дві форми лекцій можуть бути поєднані.

При проведенні практичних занять передбачене виконання практичних робіт у формі вирішення ситуативних завдань і тестів, проведення ділової гри, заслуховування усних відповідей, доповідей, а також рефератів та демонстрація презентацій, які підготовлені як індивідуальні завдання за темою самостійного вивчення дисципліни.

Здобувачі вищої освіти працюють з друкованим чи надісланим їм в електронній формі інформативним матеріалом, або з інформацією в мережі Інтернет.

Здобувачі вищої освіти можуть здійснювати наукові дослідження шляхом написання та опублікування наукових статей, тез доповідей на конференціях, круглих столах та наукових семінарах.

ПОЛІТИКА КУРСУ («ПРАВИЛА ГРИ») В АУДИТОРНИЙ ЧАС

Вивчення навчальної дисципліни передбачає роботу в колективі. Студенти під час лекційних занять ведуть конспект з відповідної теми. Протягом заняття лектор ставить питання, веде діалог з аудиторією для кращого засвоєння теоретичного матеріалу.

Лекції і практичні заняття можуть проводитися з використанням сервісу ZOOM.US. Також викладач і студенти можуть спілкуватись через електронну пошту, Viber, Telegram, інші доступні засоби комунікації. В разі потреби може використовуватись Форум як форма спілкування викладача й студентів під час дистанційного (віддаленого) навчання. Кожний форум присвячений будь-якій проблемі або темі. Модератор форуму (мережевий викладач) реалізує дискусію чи обговорення, стимулюючи її питаннями, повідомленнями, новою інформацією, що має створювати в аудиторії доброчесне, творче, відкрите середовище, яке враховує конструктивну та доброзичливу критику. Усі завдання, передбачені програмою, мають бути виконані у встановлений термін.

Якщо здобувач вищої освіти відсутній з поважної причини, він/она презентує виконані завдання під час самостійної підготовки на консультації викладача. Під час роботи над завданнями не допустимо порушення академічної доброчесності.

Після вивчення навчальної дисципліни студент здобуває такі компетентності:

Загальні Компетентності (ЗК відповідно до освітньої програми спеціальності «Дизайн середовища»):

ЗК07. Цінування та повага різноманітності та мультикультурності.

ЗК08. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК11. Здатність ухвалювати рішення та діяти, дотримуючись принципу неприпустимості корупції та будь-яких проявів недоброчесності.

Спеціальні (фахові) Компетентності (СК відповідно до освітньої програми спеціальності «Дизайн середовища»):

СК 13. Здатність вирішувати складні питання при проектуванні дизайну середовища сільських територій в умовах сталого розвитку та адміністративно-територіальної реформи.

У результаті вивчення навчальної дисципліни «Правознавство» здобувачі освіти повинні засвоїти такі **програмні результати навчання (ПРН відповідно до освітньої програми)**:

ПРН 06. Усвідомлювати відповідальність за якість виконуваних робіт, забезпечувати виконання завдання на високому професійному рівні.

ПРН 12. Дотримуватися стандартів проектування та технологій виготовлення об'єктів дизайну у професійній діяльності.

ПОРЯДОК ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Семестровий контроль з навчальної дисципліни «Правознавство» здійснюється у 8 семестрі і проводиться відповідно до навчального плану у вигляді семестрового заліку в терміни, встановлені графіком навчального процесу та в обсязі навчального матеріалу, визначеному робочою програмою дисципліни.

Критерії оцінювання знань студентів визначені у Положенні про критерії оцінювання ЛНУП. За рішенням засідання кафедри студент може бути додатково оцінений за участь у наукових конференціях, підготовку наукових публікацій, участь у Всеукраїнських конкурсах наукових

студентських робіт, Всеукраїнських олімпіадах за спеціальністю, виконання досліджень тощо.

Політика оцінювання передбачає дотримання принципів доброочесності та студентоцентрованого підходу. Академічна доброочесність передбачає дотримання вимог «Положення про академічну доброочесність у ЛНУП», яке доступне за посиланням:

<http://lnau.edu.ua/lnau/index.php/uk/navchchas/zagalpolog.html>

Критерії оцінювання знань студентів

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за національною шкалою	
	для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 - 100	відмінно	
82-89		
75-81	добре	
64-74		
60-63		
35-59	задовільно	
0-34	незадовільно	не зараховано

Загальні критерії поточного оцінювання знань студентів

% від кількості балів, визначеної робочою програмою дисципліни на відповідну тему (визначає викладач)	Критерії оцінювання
90-100	В повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно самостійно та аргументовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань та практичних/розрахункових завдань, використовуючи при цьому нормативну, обов'язкову та додаткову літературу. Правильно вирішив усі завдання. Студент здатен виділяти суттєві ознаки вивченого за допомогою операцій синтезу, аналізу, виявляти причинно-наслідкові зв'язки, формувати висновки і узагальнення, вільно оперувати фактами та відомостями.
75-89	Достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, в основному розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому нормативну та обов'язкову літературу. Але при викладанні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому

	окремі несуттєві неточності та незначні помилки. Правильно вирішив більшість завдань. Студент здатен виділяти суттєві ознаки вивченого за допомогою операцій синтезу, аналізу, виявляти причинно-наслідкові зв'язки, у яких можуть бути окремі несуттєві помилки, формувати висновки і узагальнення, вільно оперувати фактами та відомостями.
60-74	В цілому володіє навчальним матеріалом, викладає його основний зміст під час усних виступів та письмових розрахунків, але без глибокого всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, допускаючи при цьому окремі суттєві неточності та помилки. Правильно вирішив половину завдань. Студент має ускладнення під час виділення суттєвих ознак вивченого; під час виявлення причинно-наслідкових зв'язків і формулювання висновків.
0-59	Студент не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом. Фрагментарно, поверхово (без аргументації та обґрунтування) викладає його під час усних виступів та письмових розрахунків, недостатньо розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, допускаючи при цьому суттєві неточності, правильно вирішив окремі завдання. Безсистемне відділення випадкових ознак вивченого; невміння робити найпростіші операції аналізу і синтезу; робити узагальнення, висновки.
0-34	Студент повністю не виконав вимог робочої програми навчальної дисципліни. Його знання на підсумкових етапах навчання є фрагментарними. Студент не допущений до здачі екзамену/залику

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Тема 1. Загальне вчення про державу.

Історичний аспект виникнення держави. Теорії походження держави. Відмінності держави від соціальної організації первісного суспільства. Держава: поняття, ознаки та функції. Державний лад: форма правління, територіальний устрій, політичний режим. Особа, суспільство, держава. Правова держава: поняття та ознаки. Право: поняття, ознаки та суть. Мораль і право в системі соціальних норм. Норми права та структура норми права. Джерела (форми) права. Система права. Правова система. Правові відносини: поняття, склад, види. Правопорушення та юридична відповідальність.

Тема 2. Загальна характеристика права України

Характеристика загальних засад конституційного ладу в Україні. Сутність конституційних прав, свобод та обов'язків людини та громадянина. Громадянство України як постійний зв'язок особи і держави. Міжнародно-правові гарантії захисту прав і свобод людини і громадянина.

Тема 3. Конституційне право України

Предмет конституційного права як галузі права. Особливості методу конституційного регулювання. Функції конституційного права. Поняття норми конституційного права. Поняття й склад джерел конституційного права. Поняття й особливості конституційно-правових відносин. Склад конституційних відносин. Підстави виникнення і динаміки конституційно-правових відносин.

Поняття і зміст конституційного ладу. Принципи конституційного ладу України. Гуманістичні, економічні та політичні основи конституційного ладу України.

Проблема конституційної та правової держави. Сучасні ідеї про правову державу, їх відображення в конституційному законодавстві та реалізація на практиці державного будівництва. Конституційна характеристика України як демократичної, правової, соціальної держави.

Тема 4. Поняття адміністративного законодавства

Державне управління (здійснення виконавчої влади) як державно-правова категорія та його місце в системі соціального управління. Поняття адміністративно-правових відносин та адміністративного права. Адміністративний примус у системі методів державного управління. Адміністративно-деліктне право як підгалузь адміністративного права.

Адміністративна відповідальність як вид юридичної відповідальності. Підстави адміністративної відповідальності. Характеристика адміністративного правопорушення. Види адміністративних стягнень та їхній зміст. Система адміністративних правопорушень. Органи, які розглядають справи про адміністративні правопорушення. Статті Конституції, які регламентують виконання прав та обов'язків.

Тема 5. Цивільне право.

Загальна характеристика цивільного права. Право власності. Учасники цивільних правовідносин. Поняття і загальна характеристика цивільної правоздатності і цивільної дієздатності.

Право власності та його захист. Formи і види власності. Позовна давність. Інтелектуальна власність. Набуття та здійснення прав інтелектуальної власності. Поняття цивільного правочину та цивільного договору. Основи спадкового права.

Нормативна база. Поняття та основні ознаки цивільно-правового договору. Свобода договору. Види договорів у цивільному праві. Зміст цивільно-правового договору. Умови цивільно-правового договору.

Тема 6. Трудові права громадян.

Право людини на працю і державні гарантії його забезпечення. Предмет, метод, принципи і система трудового права. Джерела трудового права. Поняття джерел трудового права, їх класифікація та види. Міжнародно-правове регулювання праці.

Тема 7. Сімейні правовідносини.

Особисті немайнові та пов'язані з ними майнові відносини, що виникають зі шлюбу, споріднення, усиновлення та взяття дітей на виховання.

Особисті немайнові та майнові відносини між подружжям, між батьками та дітьми, усиновлювачами і усиновленими, між матір'ю та батьком дитини щодо її виховання, розвитку та утримання. Відносини між бабою, дідом, прабабою, прадідом та внуками, правнуками, рідними братами і сестрами, мачухою, вітчимом та падчеркою, пасинком. Немайнові та (або) майнові відносини між іншими членами сім'ї.

Тема 8. Загальна частина кримінального права України.

Поняття кримінального права. Завдання, функції та принципи кримінального права. Система кримінального права. Кримінальне право та суміжні галузі права. Поняття закону про кримінальну відповідальність. Структура закону про кримінальну відповідальність (Кримінального кодексу України). Тлумачення закону про кримінальну відповідальність.

Поняття кримінальної відповідальності. Підстава кримінальної відповідальності. Поняття кримінального правопорушення. Ознаки й елементи кримінального правопорушення. Відмежування кримінального правопорушення від інших правопорушень. Класифікація кримінальних правопорушень.

Поняття складу кримінального правопорушення. Ознаки складу кримінального правопорушення. Види складів кримінальних правопорушень. Кваліфікація кримінальних правопорушень.

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА

Базова література

1. Конституція України : Закон України від 28 черв. 1996 р. № 254к/96-ВР. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254к/96-вр>
2. Бабін І.І., Білоскурська О.В. Конституційне право : навч.-метод. пос. Чернівці : Чернівец. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича, 2022. 251 с.
3. Білоскурська О.В. Права і свободи людини : метод. рекоменд. до самост. роботи студентів. Чернівці : ЧТЕІ КНТЕУ, 2013. 63 с.
4. Герц А., Кравчук С. Правознавство. Київ : Кондор, 2018. 280 с.

5. Молдован В., Чулінда Л. Правознавство. Київ : Центр навчальної літератури, 2019. 184 с.
6. Правознавство : навч.посібник. 2-ге видання / за заг. ред. Пєткова С.В. Київ : КНТ, 2022. 382 с.
7. Правознавство : підручник / Г.І. Балюк та ін.; за відп. ред. О.В. Дзери. Київ, 2019. 632 с.
8. Правознавство : підручник для студентів ВНЗ / кол. авторів. Черкаси, 2019. 686 с.
9. Правознавство : підручник / під ред. Д. Каменського, В. Мирошниченка. Київ, 2018. 288 с.
10. Правознавство : базовий підручник для студентів вищих навчальних закладів. Харків : «Фоліо», 2014. 635 с.

Інформаційні ресурси

1. Бібліотечно-інформаційні ресурси – книжковий фонд читального залу Львівського НАУ (м. Дубляни, вул. В. Великого, 1, Львівської наукової бібліотеки ім. Стефаника НАН України (вул. Стефаника, 2).

2. Електронні інформаційні ресурси:

Офіційний веб-сайт Верховної Ради України. Режим доступу <http://zakon.rada.gov.ua/>;

Єдиний веб-портал органів виконавчої влади в Україні. Режим доступу: <http://www.kmu.gov.ua/control/>.

Національна бібліотека України ім. В. І. Вернадського. Режим доступу: <http://www.nbuv.gov.ua/>.

Урядовий портал Кабінету Міністрів України. Режим доступу: www.kmu.gov.ua.

Офіційний сайт Львівської електронної бібліотеки ім. В. Стефаника. Режим доступу: www.lsl.lviv.ua.

Офіційний сайт Бази українського законодавства в Інтернет. Режим доступу: www.lawukraine.com.